

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predsedníčka: prof. RNDr. Renáta Oriňaková, DrSc.

e-mail: renata.orianakova@upjs.sk, Tel: + 421 (0)948 875 271

Slovenský národný komitét pre chémiu Medzinárodnej únie pre čistú a aplikovanú chémiu (SNK IUPAC)

Zápisnica zo zasadnutia a Odborného semináru Slovenského národného komitétu IUPAC (SNK IUPAC)

Termín a miesto: 11. 06. 2025, 13.00 sekretariát SCHS, MS Teams meeting od 13.15:

[https://teams.microsoft.com/l/meetup-](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_ZmYwNDY4NTetYTIYy00NmI4LTlhODEtZGI1NWw3NGExMGVh%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22f5b68cf2-035b-428d-87f6-f7384161306d%22%2c%22Oid%22%3a%228dec812-eab5-4748-b596-607f0ee02ef4%22%7d)

[join/19%3ameeting_ZmYwNDY4NTetYTIYy00NmI4LTlhODEtZGI1NWw3NGExMGVh%40thread.v2/0?](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_ZmYwNDY4NTetYTIYy00NmI4LTlhODEtZGI1NWw3NGExMGVh%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22f5b68cf2-035b-428d-87f6-f7384161306d%22%2c%22Oid%22%3a%228dec812-eab5-4748-b596-607f0ee02ef4%22%7d)

[context=%7b%22Tid%22%3a%22f5b68cf2-035b-428d-87f6-](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_ZmYwNDY4NTetYTIYy00NmI4LTlhODEtZGI1NWw3NGExMGVh%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22f5b68cf2-035b-428d-87f6-f7384161306d%22%2c%22Oid%22%3a%228dec812-eab5-4748-b596-607f0ee02ef4%22%7d)

[f7384161306d%22%2c%22Oid%22%3a%228dec812-eab5-4748-b596-607f0ee02ef4%22%7d](https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_ZmYwNDY4NTetYTIYy00NmI4LTlhODEtZGI1NWw3NGExMGVh%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22f5b68cf2-035b-428d-87f6-f7384161306d%22%2c%22Oid%22%3a%228dec812-eab5-4748-b596-607f0ee02ef4%22%7d)

ID schôdze: 330 084 652 384 3; Prístupový kód: o3eU2rj9

Prítomní:

Prezenčne: podľa prezenčnej listiny

On line: Juraj Černák, Matej Baláž, Martin Pútala

Program:

1. ***Kontrola zápisnice zo zasadnutia SNK IUPAC v r. 2024***
2. ***ODBORNÝ SEMINÁR SNK IUPAC***
 - 2.1. ***Vedecká rada IUPAC – nový orgán IUPAC, analýza a navrhnutie kľúčových aktivít ako aj zmien v štruktúre IUPAC; informácia, I. Lacík (volený člen rady), nadväzná diskusia s cieľom vygenerovať relevantné podnety SNK (ako NAO) pre aktivity vedeckej rady IUPAC***
 - 2.2. ***Slovenská chemická spoločnosť – kľúčové aktivity v roku 2024, plán aktivít na rok 2025, názvoslovná komisia; info: L. Švorc, nadväzná diskusia***
 - 2.3. ***EURACHEM a EURACHEM-SK – kľúčové aktivity v roku 2024, plán aktivít na rok 2025; info: D. Kordík, nadväzná diskusia***
3. ***Aktuálne aktivity SNK IUPAC a IUPAC-u***
 - 3.1. ***SNK IUPAC, SChemS a mladí chemici***
 - 3.2. ***Celosvetové raňajky žien chemičiek 2025 (GWB 2025) – tradične v ÚPo SAV; UPJŠ***
 - 3.3. ***Pure and Applied Chemistry – Aktuality***
 - 3.4. ***Valné zhromaždenia a kongresy IUPAC – 2025: Kuala Lumpur, 2029: Praha***
 - 3.5. ***Gold book IUPAC***
 - 3.6. ***Top Ten Emerging Technologies in Chemistry***

3.7. Rubrika o IUPAC odporúčaníach v ChemZi

3.8. Brožúra „Stručný prehľad záväzných názvosloví v chémii“

3.9. Personálne – prerokovanie/schválenie návrhov, informácie o nomináciách

4. Informácie o činnosti členov SNK - Členovia SNK IUPAC/reprezentanti SK aktuálne v odborných orgánoch IUPAC - informácie o ich aktivitách

5. Finančné otázky

6. Rozličné a diskusia

Renáta Oriňaková, predsedníčka SNK IUPAC

Milan Drábik, podpredseda SNK IUPAC

Igor Lacík, člen vedeckej rady IUPAC

Ad: 1

- Zo zápisnice zo zasadnutia a Odborného seminára Slovenského národného komitétu IUPAC konaného 28.5.2024 o 13.00 vyplynuli nasledujúce úlohy:
- Spolupráca EURACHEM-SK, SNK IUPAC a SChemS.
- Odovzdanie agendy a know-how bývalého predsedu SNK IUPAC novej predsedníčke.
- Príprava a distribúcia tlačovej správy o úspešnosti spoločného návrhu českých a slovenských chemikov na konanie GA IUPAC a kongresu IUPAC v r. 2029 v Prahe. *informácie podal I. Lacík*
- Nominácia kolegu/yne, ktorý/á by zabezpečoval/a tvorbu slovenskej verzie mnohojazykového Slovníka výrazov názvoslovie polymérov (aktivita IUPAC divízie Polyméry). *informácie podal I. Lacík*
- Návrh na zmenu slova „komitét“ v našom názve. Existuje niekoľko možností zámeny (výbor - komisia - skupina – rada -). Otázka novej zmeny ostala otvorená, prípadne bude konzultovaná so SAV.

Ad: 2 V rámci seminára boli prezentované aktivity Vedeckej rady IUPAC, SChemC a EURACHEM-SK.

2.1. Lacík informoval o aktivitách vedeckej rady IUPAC:

- Vedecká rada IUPAC pokračuje v konzultáciách s funkcionármi IUPAC vr. predstaviteľov divízií a odborných komisií IUPAC k vedeckým prioritám IUPAC v súčasnom meniacom sa svete (IUPAC 2025 Strategic Plan and Priorities) a návrhu novej organizačnej štruktúry IUPAC pre naplnenie týchto priorit (IUPAC Structural Considerations).
- Vedecká rada pripravuje o. i. podporu digitálnych aspektov práce IUPAC a aktualizáciu projektového systému.

2.2. Ľ Švorc informoval o aktivitách SChemS:

- Informácia o výsledkoch volieb členov do P-SChemS a RK-SChemS na 2025-2028
- Správa o činnosti SChemS za rok 2024: 76. zjazd chemikov, Chemické horizonty, ChemZi - Chemické zvesti, práca OS, členstvo v ZSVTS, Ceny SChemS pre študentov
- Správa o hospodárení SChemS za rok 2024
- Návrh úpravy poplatkov pre SChemS z vložného na konferencie

- Smernica o služobných cestách a smernica o odmeňovaní
- Prehľad udelených o cenení SChemS v 2024 a návrhy na ocenenie v 2025
- Aktivity v rámci EuChemS, Chemistry Europe, SNK IUPAC a EYCN
- Web stránka SChemS, databáza členov, Newsletter FB a LinkedIn
- 77. zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách

2.3. D. Kordík bol prizvaný na toto zasadania SNK IUPAC - informoval o histórii **EURACHEM**, aktivitách **EURACHEM-SK** za rok 2004 a pláne aktivít na rok 2025:

- v uplynulých rokoch boli realizované preklady a vydané Príručky EURACHEM Guide v slovenskom jazyku (ich prehľad je dostupný na www.eurachem.sk)
- v pláne aktivít na rok 2025 sú navrhnuté 2 projekty do Programu rozvoja metrológie UNMS SR
- SNK IUPAC bol vyzvaný na spoluprácu na projekte Terminológia v analytických meraniach
- v súčasnosti sa pôsobnosť EURACHEM Slovakia zameriava na vzdelávaciu činnosť v oblasti analytických meraní, chemickej a aplikovanej metrológie a od r. 2025 aj na konzultatívno-expertíznu činnosť pre oblasti, ktoré dlhodobo rozvíja európska asociácia EURACHEM
- na rozdiel od iných krajín EU, sa v posledných rokoch odborná spolupráca nerozvíja dostatočne v zámeroch európskeho EURACHEM čím sa nedarí naplňať poslanie EURACHEM Slovakia v slovenských skúšobných a kalibračných laboratóriách

Ad: 3

3.1. IUPAC Poster Prize - na 77. zjazde chemikov bude udelená jedna cena „IUPAC Poster Prize Certificate“

3.2. GWB 2025 – 19.2.2025:

- Aktivita IUPAC Celosvetové raňajky žien pracujúcich v chémii (GWB) sa stala pravidlom v ÚPo SAV - <https://iupac.org/gwb/2025/breakfast-for-women-and-girls-in-science-at-polymer-institute-sas/>. Kolegyne v ÚPo SAV majú ambíciu a záujem pokračovať aj v budúcnosti.
- Slovenská akadémia vied zrealizovala prieskum v súvislosti s témou rodovej rovnosti, do ktorého sa zapojilo 437 respondentov a respondentiek: https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=services-news&source_no=20&news_no=12578;
- Na UPJŠ v Košiciach sa konala Panelová diskusia na tému: „Ženy vo vede: Príbehy, výzvy, vízie“. <https://www.upjs.sk/aktuality/panelova-diskusia-o-zenach-vo-vede/>.
- Členovia SNK IUPAC vyslovili poďakovanie a podporu.

3.3. PAC (Pure and Applied Chemistry, oficiálny časopis IUPAC) - Dvaja členovia SNK IUPAC ako korešpondujúci autori garantovali publikovanie:

- - „IUPAC Technical Report – Analytical chemistry of engineered nanomaterials: Part 2. analysis in complex samples; J. Labuda a kol., PAC, 95, 11, 1159-1196, <https://doi.org/10.1515/pac-2022-0401>“
- „IUPAC Recommendation 2024 – Definition of materials chemistry, M. Drábik a kol., PAC, 96, 12, 1693-1698, <https://doi.org/10.1515/pac-2023-0215>“, pozri aj IUPAC - materials chemistry (09032) v IUPAC Gold Book.
- *Vedecké a prehľadné články redakcia časopisu prijíma UŽ NIELEN na pozvanie. Info a kontakt v [PAC invites your submission - IUPAC | International Union of Pure and Applied Chemistry](#).*

3.4. Valné zhromaždenia a Kongresy IUPAC:

- **2025:** „50th IUPAC World Chemistry Congress“ (14. – 19. 07. 2025) a „53rd IUPAC General Assembly“ (12. – 16. 07. 2025) v Kuala Lumpur, Malajzia, <https://iupac2025.org/>. Rokovaní GA a Kongresu sa zo SNK zúčastnia R. Oriňaková, I. Lacík a M. Drábik, diskusia členov SNK poukázala a upriamila ich mandát predovšetkým na potrebu zmeny vedeckých priorít IUPAC.
- **2029:** „52nd IUPAC World Chemistry Congress“ a „55th IUPAC General Assembly“ - SNK a česká NAO budú spoločne organizovať „52nd IUPAC World Chemistry Congress (WCC)“ a „55th IUPAC GA“ v roku 2029 (18. – 24. 08. 2029) v Prahe. , delegáti IUPAC uprednostnili túto ponuku pred alternatívami z Číny, Taiwanu a Nemecka.

3.5. GoB IUPAC – Príprava reedície Gold Book IUPAC – The IUPAC Compendium of Chemical Terminology. Stručnú informáciu podal M. Drábik: V súčasnosti je kompendium dopĺňané pojmami a ich definíciami z aktuálne publikovaných IUPAC Odporúčaní. Predpokladá sa, že na tohtoročnom GA vyvrcholia práce série projektov (podľa divízií) na návrhoch doplnení definícií ako aj príp. redefinícií pojmov, ktoré boli publikované v IUPAC Odporúčaníach v rokoch 2007-22-021., Prítomní členovia SNK ju vzali na vedomie.

3.6. TOP 10 – J. Labuda podal návrh: Flow-through chemical analytical systems and microsystems

3.7. Rubrika o IUPAC Odporúčaníach v ChemZi – Stručnú informáciu podal M. Drábik: Ako pravidelná rubrika bude pokračovať aj v ChemZi – Chemické zvesti, so zachovaním zamerania ako na nové Odporúčania a Technické správy IUPAC tak aj na informácie o relevantných aktivitách IUPAC a SNK IUPAC. Túto rubriku garantuje predseda SNK.

3.8. Brožúra „Stručný prehľad záväzných názvosloví v chémii“ – podľa návrhu SNK IUPAC a v gescii SNK IUPAC a SChemS bola v roku 2024 vydaná dvojazyčná (v slovenčine a angličtine) brožúra, v ktorej čitatelia nájdu popri troch Stručných sprievodcoch aj „dva základné kamene chémie“ – periodickú tabuľku / sústavu prvkov a novú definíciu SI jednotky látkového množstva (mól), ale aj IUPAC definíciu materiállovej chémie. Brožúra takto poskytuje aktuálne verzie periodickej tabuľky prvkov, novú definíciu SI jednotky mól, definíciu dynamicky sa vyvíjajúcej disciplíny materiállová chémia a predovšetkým možnosť orientácie v názvosloviach jednotlivých disciplín chémie v slovenskej aj anglickej jazykovej verzii. Stane sa teda účelnou pomôckou ako pre chemikov tak aj pre žiakov, študentov a ich učiteľov na Slovensku. Tlačené vydanie bolo realizované v spolupráci so SChemS a edičným strediskom FChPT STU, vydanie finančne taktiež podporili PriF UK, CHÚ SAV, v.v.i. Bibliografické údaje: Stručný prehľad záväzných názvosloví v chémii", zostavili M. Drábik, V. Milata, tlač SCHK, ISBN 978-80-8208-141-4, Bratislava, 2024. (V.Milata a M. Drábik). Brožúra je on-line dostupná na: <https://schems.sk/strucny-prehľad-zavaznych-nazvoslovi-v-chemii/>

3.9. Noví členovia/reprezentanti SNK IUPAC - Nominácie SNK IUPAC na obdobie 2026-2027 popri re-nomináciách navrhol ďalších dvoch kolegov do divízií a komisií IUPAC, a to: **RNDr. Matej Baláž, DrSc.**, Ústav geotechniky SAV, Košice – Divízia II IUPAC a **Doc. Ing. Jozef Švorec, PhD.**, Odd. anorganickej chémie FChPT STU, Bratislava – CCE IUPAC (Komisia pre výuku chémie). Návrhy boli schválené per rollam v období 27.10 až 10.11.2024. Voľby na obdobie 2026-2027 prebehnú počas Valného zhromaždenia IUPAC v júli 2025.

Ad: 4

- **Chemici zo Slovenska v divíziách, komisiách a centrálnych orgánoch IUPAC, výpis z „election rosters“ 2024-2025:**

Name	Division/Committee	Status	Term	NAO
Renáta Oriňaková	div. I – Phys & Biophys Chem	TM	2024-2025	Slovakia

Ján Labuda	div. V – Anal Chem	Emeritus Fellow		Slovakia
Igor Lacík	div. IV – Polymer	President	2024-2025	Slovakia
	Science Board	Elected Member	2024-2025	Slovakia
Ľubomír Švorc	div. VII – Chem & Human Health	NR	2024-2025	Slovakia
Milan Drábik	ICTNS Stand Comm	TM	2022-2025	Slovakia

➤ **Vybrané informácie o najvýznamnejších aktivitách reprezentantov SK v orgánoch IUPAC za posledný rok (2024/2025)**

- **Renáta Oriňáková:** Titulárna členka (TM) divízie I IUPAC – Fyzikálna a biofyzikálna chémia.

- 19.3.2025 IUPAC Division I Meeting; v programe predovšetkým správa o činnosti divízie, rozpočet a bežiacie projekty, informácie o nových komisiách, aktualizácia Green Book a Gold Book, informácie o IUPAC General Assembly: 12-17 July 2025, Kuala Lumpur
- 5.11.2024 IUPAC Division I Meeting; v programe informácie o bežiacich projektoch a konferenciách, aktualizácia Green Book a Gold Book, informácia o voľbách na obdobie 2026-2027
- 23.7.2024 IUPAC Division I Meeting; v programe predovšetkým informácie o bežiacich projektoch a konferenciách, návrhy prednášateľov na WCHC IUPAC 2025: 13-18 July 2025, Kuala Lumpur, informácie o IUPAC General Assembly: 11-15 July 2025, diskusia o správe k projektu Project 2014-010-1-100: Recommendation for the definition, preferred symbol for all transport properties (Fröba)
- 15.4. – 7.5. 2025 Pripomienkovanie The ISO Guide to the Expression of Uncertainty in Measurement (GUM)
- 15.3.-10.4. pripomienkovanie dokumentu IUPAC Structural Considerations

- **Milan Drábik:** Titulárny člen (TM) Medzidivíznej komisie pre terminológiu, názvoslovie a symboly (ICTNS) IUPAC.

- Aktívna účasť na on-line zasadaniach komisie ICTNS IUPAC.
- Recenzent početných rukopisov Doporučení a Technických správ IUPAC pripravovaných na publikovanie v PAC.
- Hlavný riešiteľ projektu "GOLD BOOK UPDATE OF TERMS FOR INORGANIC CHEMISTRY", (project No. 2020-022-1-200), v aktuálnej fáze naša riešiteľská skupina predložila svoje doposiaľ spracované Návrhy do IUPAC Divízie II (garantujúca divízia).
- Autor (korešpondujúci) IUPAC Odporúčenia "Definition of materials chemistry", súvisí s projektom 2020-022-1-200. Publikované v PAC, 96, 12, 1693-1698, <https://doi.org/10.1515/pac-2023-0215>; termín a definícia „materials chemistry“ boli následne zaradené do Gold Book IUPAC – [IUPAC - materials chemistry \(09032\)](#).
- Spoluriešiteľ projektu "Survey of Definitions and Use of Common Solid-State Chemistry Terminology", (project 2015-002-x, R. Macaluso, Chair).

- **Ján Labuda:** Emeritur Fellow (EF) v divízii V IUPAC – Analytická chémia.

- Vedúci projektu IUPAC 2023-010-2-500, už pripravený technical report **Flow-through analytical systems and microsystems with electrochemical detection for monitoring of biologically active species** je po revízii v divízii.
- Člen task group projektu 2019-039-3-500 „A review of current status of analytical chemistry education“.
- Recenzent početných návrhov projektov IUPAC, odporúčaní a technických správ IUPAC.
- Reprezentant divízie AC v Committee on Chemistry and Industry (COCI).
- Reprezentant divízie AC vo vzťahu k DAC-EuChemS.

- **Igor Lacík:** Titulárny člen (TM) a prezident v divízii IV IUPAC – Polyméry, volený člen vedeckej rady IUPAC.

- Prezident IUPAC Polymérnej divízie: pravidelné virtuálne stretnutia na mesačnej báze s divíznym výborom, riešenie aktuálnej agendy
- Člen IUPAC Vedeckej rady: príprava podkladov pre nastavenie priorít IUPAC a príprava podkladov pre nastavenie štruktúry IUPAC (člen užšieho výboru v týchto činnostiach) a vedenie EU breakout group, účasť na osobnom stretnutí IUPAC Vedeckej rady v Londýne (1/2025)
- Člen IUPAC Project Committee: posudzovanie projektov divízie ako aj medzidivízijských projektov
- Účasť na príprave programu GA & WCC IUPAC v Kuala Lumpur (7/2025)
- Člen projektu IUPAC Polymérnej divízie 2022-030-2-400

- **Ľubomír Švorc:** Národný reprezentant (NR) div. VII – Chem & Human Health

- Účasť na IUPAC Division VII Meeting, 5.2.2025 (online)
- Spoluriešiteľ projektu IUPAC 2023-010-2-500: „Electroanalytical flow through systems for monitoring of biologically and electrochemically active species“ (prof. Labuda, zodpovedný riešiteľ)
- spoluautor pripravovaného technical report *Flow-through analytical systems and microsystems with electrochemical detection for monitoring of biologically active species*.

Ad: 5

- **IUPAC národné členské:** Faktúra „Slovakia 2025 National Subscription Membership Dues“ v sume 3,777.00 USD“ bola doručená E-mailom 20. 2. 2025. Následne bola zaslaná na Odbor medzinárodnej spolupráce P SAV a Ú SAV. Spätná väzba: „... potvrdzujem prijatie faktúry. ...“
- Dotácia pre SNK v rámci „projektu“: Schválené 2 x 180 Euro, na účely podľa návrhu v „projekte“.

Ad: 6

- Diskusia o zmene názvu - Slovo komitét v našom názve sa zdá byť nevhodné / prekonané. Existuje niekoľko možností zámeny (výbor - komisia - skupina -). Otázka možnej zmeny ostala otvorená, prípadne bude konzultovaná so SAV.